

ekohero

MAŁOPOLSKI 2023

EkoMałopolska.

Jesteśmy świadomi i aktywni ekologicznie

Plebiscyt EkoHero 2023. Podsumowujemy konkurs w rozmowie z wicemarszałkiem Województwa Małopolskiego JÓZEFEM GAWRONEM

Agnieszka Aulich
agnieszka.aulich@polskapress.pl

Co trzeba zrobić, by zostać małopolskim EkoHero?

Zostać ekobohaterem może każdy, kto uświadomi sobie i innym, że troska o środowisko naturalne jest, w obliczu czekających nas wyzwań klimatycznych, niezbędna. Ekobohater to ktoś, kto inicjuje i wprowadza zmiany proekologiczne w swoim otoczeniu. W tegorocznym plebiscycie za każdym zgłoszeniem stoi historia o tym, jak stajemy się aktywni ekologicznie, bardziej świadomi wyzwań środowiskowych i bardziej zmotywani. Każde zgłoszenie to również przykład na to, jak powstaje konkretny projekt w odpowiedzi na bardzo indywidualne potrzeby lokalnej społeczności. Plebiscyt EkoHero został pomyślany jako sposób na wyróżnienie i na docenienie właśnie takich lokalnych inicjatyw.

Czy w Małopolsce dużo mamy takich bohaterów?

Z roku na rok widzimy coraz większe zainteresowanie plebiscytem, zarówno w kategoriach dedykowanych gminom, jak i w kategorii EkoInicjatywa i EkoFirma. Oznacza to, że nie tylko coraz więcej mieszkańców dowiaduje się o konkursie, ale również, że pojawia się (a również często istnieje od lat) coraz więcej inicjatyw i projektów prośrodowiskowych, które wskazano w tegorocznych zgłoszeniach. W czwartej edycji konkursu otrzymaliśmy 6 zgłoszeń w kategorii EkoFirma, 14 wskazań na EkoInicjatywy, 16 zgłoszeń gmin EkoHero do 15 tys. mieszkańców, 9 gmin EkoHero od 15 do 30 tys. mieszkańców oraz 12 w kategorii gmin największych, czyli powyżej 30 tys. mieszkańców. Bez wątpienia, jest to zaledwie część inicjatyw ekologicznych realizowanych w Małopolsce.

Co to znaczy być eko?

Odpowiedź na to pytanie może być bardzo ogólna; bycie eko to

Wicemarszałek Józef Gawron: Małopolanie są mocniej zmotywani. Nie tylko chcą, ale stają się eko

życie tak, by jak najmniej szkodzić środowisku i robić wszystko, żeby pozostawić je w najlepszym stanie dla kolejnych pokoleń, ale równocześnie – szczegółowa. Bo co to znaczy: nie szkodzić środowisku? To obszerny katalog codziennych praktyk, zaczynając od segregowania śmieci, kierowania się zasadą zero waste, oszczędzanie wody i energii, wybieranie niskoemisyjnego transportu, aż po wykorzystywanie przyjaznych środowisku źródeł energii. Ponieważ życie w sposób ekologiczny dotyczy wszystkich sfer życia.

Gdzie łatwiej o ekozachowania, w wielkich i bogatych gminach, czy może w tych mniejszych?

W każdej gminie istnieje potencjał do wprowadzania zmian na lepsze! Ani możliwości organizacyjne, ani uwarunkowania finansowe nie decydują o suk-

cesie. Oczywiście, organizatorzy dostrzegają różnicowanie małopolskich gmin – stąd kategoria EkoGmina występuje od początku istnienia plebiscytu w trzech wariantach – ale już nieraz przekonaliśmy się, że często to najmniejsze społeczności realizują najbardziej ambitne i najbardziej wartościowe projekty ekologiczne. I tak, w gronie EkoGmin do 15 tys. mieszkańców znalazła się Pałecznicza z bardzo ambitnym programem efektywnego zarządzania energią, ale również – po raz pierwszy w historii plebiscytu – pionierską inwestycją budowy Centrum Rozwoju Społecznego w Gminie Pałecznicza, w efekcie czego powstał budynek w technologii pasywnej, zasilany w 100 proc. odnawialnymi źródłami energii.

Jak wśród firm pojmowana jest problematyka ochrony śro-

wiska? Czy skala i zasoby finansowe mają znaczenie?

Elementem zgłoszenia w kategorii EkoFirma jest wypełnienie krótkiej ankiety ekologicznych praktyk przedsiębiorstwa; stosowanie się do deklaracji „Małopolska bez plastiku”, prowadzenie segregacji odpadów, posiadanie instalacji OZE i wykorzystywanie zielonego miejsca rekreacji dla pracowników. Prawie wszystkie firmy, które w tym roku walczyły w konkursie, spełniły te wymagania. Czy to przedsiębiorstwa przemysłowe o międzynarodowej skali, jak producent okien Fakro, czy firma Powerberry zakładająca instalacje OZE, czy też spółka OTCF, realizująca program zbierania, odnawiania i wprowadzania tekstyliów do ponownej sprzedaży – ani wielkość firmy, ani zasięg jej działania, ani specyfika produkcji nie zwalnia od odpowiedzialności za środowisko. Dążenie do tego, aby odnawialne źródła energii były bardziej dostępne dla gospodarstw domowych i gospodarki, staje się obecnie jednym z naczelnych zadań, jakie stoją przed Województwem Małopolskim. Regionalny Plan Działań dla Klimatu i Energii dla województwa małopolskiego zakłada znaczące zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do 2030 r. Powstaje właśnie mapa potencjału odnawialnych źródeł energii, która pomoże ustalić, jakie rodzaje odnawialnych źródeł energii (fotowoltaika, geotermia głębocka lub płytka, energia wodna lub wiatrowa) będą najbardziej efektywne na konkretnym obszarze. Plany te zostaną zintegrowane z kalkulatorem doboru instalacji OZE on-line. Narzędzie to ułatwi wybranie inwestycji OZE w konkretnej lokalizacji, oszacuje koszty inwestycji, a nawet podpowie możliwe źródła jej finansowania.

Czy wobec tego drobne inicjatywy mają znaczenie?

Oczywiście! I dowartościowanie mikroinicjatyw znalazło po-

twierdzenie w wynikach obrad Kapituły. Doceniliśmy projekty o zasięgu lokalnym, realizowane przez środowiska skupione wokół fundacji, stowarzyszeń lub szkół. I tak, pierwsze miejsce w Kategorii EkoInicjatywa przypadło innowacyjnej kampanii „Worki sztuki” na rzecz ograniczenia zużycia plastiku i twórczego recyklingu. Organizatorami akcji są MPEC S.A. w Tarnowie i szkoła Szczepanika (Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Tarnowie). Wyróżniliśmy również Beskidzki Klimatyzator 2023, czyli festiwal przyrody na celu ukazanie przyrody z innej perspektywy, oraz inicjatywę „Na ratunek owadom!” – zadanie z zakresu ochrony bioróżnorodności realizowane przez Ochotniczą Straż Pożarną w Olszowicach.

W świetle tego, co zostało powiedziane, nikt już nie powinien mieć trudności z odpowiedzią na pytanie, co wspólnego ze sobą mają worki, sztuka i ekologia?

Na pewno nie w Tarnowie! Dzięki działaniom, takim jak kampania „Worki Sztuki”, udaje się przekonać mieszkańców do współpracy na rzecz środowiska w zakresie, który jest dla nich bliski. W nagłośnienie projektów prośrodowiskowych angażują się lokalne media, dodatkowo aktywizując mieszkańców do podejmowania działań na rzecz ochrony środowiska. To cenny aspekt naszego wspólnego zaangażowania.

Praca nad ekoświadomością to proces ciągły? To dlatego UMWM już od kilku lat organizuje konkurs EkoHero, nagradzając najlepszych i wspierając jednocześnie cały czas proekologiczne działania?

Fundamentem wszystkich działań prośrodowiskowych Samorządu Małopolskiego jest edukacja ekologiczna. Dział-

PARTNER GŁÓWNY

jący od 2019 roku projekt EkoMałopolska skupia się na popularyzacji praktyk przyjaznych środowisku oraz na edukowaniu mieszkańców regionu. Mogę śmiało stwierdzić, że Małopolska jest liderem również w tym aspekcie działania na rzecz środowiska. Inicjujemy i przeprowadzamy akcje edukacyjne dla dzieci i dorosłych, pokazujemy, jak być eko na co dzień, oszczędzając zasoby i energię, wykorzystując ponownie surowce, chroniąc przyrodę. Najnowszym przykładem tego typu działań może być m.in. wiosenna akcja „Posprzątaj z Nami Małopolskę”, która już kolejny raz skupiła wokół idei ochrony środowiska dziesiątki tysięcy Małopolan, którzy ruszyli wiosną do sprzątania terenów zielonych. Prowadzimy Otwarty Konkurs Ofert na zadania dotyczące ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, a także dotujemy zadania publiczne w trybie małych grantów. Efekty są widoczne – z roku na rok wzrasta świadomość ekologiczna mieszkańców regionu. Wzrost edukacyjny ma także konkurs EkoHero Małopolski i również z tego powodu jesteśmy już czwarty rok dumnym partnerem tego wydarzenia.

Czy tzw. zielone inicjatywy się opłacają?

Ekologiczne zachowania nie tylko są przyjazne planecie, ale nam samym przynoszą bezpośrednie korzyści. Pozytywne efekty wcielania w życie zielonych idei wpływają na poprawę naszego samopoczucia, zdrowia i oszczędnościami w portfelu, tak w perspektywie indywidualnej, jak również społecznej i gospodarczej. Przekonało się o tym wielu przedsiębiorców, ale także gospodarzy gmin i powiatów, które wprowadziły prośrodowiskowe rozwiązania w zakresie niskoemisyjnego transportu, wymiany źródeł ciepła czy projekty służące zachowaniu bioróżnorodności.

GMINA EKOHERO DO 15 TYSIĘCY MIESZKAŃCÓW, I MIEJSCE

Pałacznica. Nowocześnie i zeroemisyjnie

Agnieszka Aulich
agnieszka.aulich@polskapress.pl

Gmina Pałacznica, choć mała, to ma wielkie osiągnięcia w działaniach na rzecz ekologii, oszczędności energii i ochrony cennych walorów przyrodniczych. Mieszkańcy i samorząd działają wspólnie.

W ostatnich latach działania Gminy Pałacznica skupiają się na ograniczeniu niskiej emisji i wprowadzaniu nowoczesnych rozwiązań energooszczędnych.

Nie tylko pozbyto się ostatniej w gminie kotłowni, ale Gmina stawia na zeroemisyjność: takie są już cztery budynki komunalne. Termomodernizacja budynków komunalnych, m.in. Urzędu Gminy, Środowiskowego Domu Samopomocy, Domów Ludowych w Niezwojowicach i Lelowicach-Kolonii, Szkoły Podstawowej w Ibramowicach, przedszkolu i remizy OSP w Czuszowie oraz budynku komunalnego w Pałacznicy to niejedyne inwestycje proekologiczne. Gmina Pałacznica wspiera mieszkańców we

FOT. UG PAŁACZYNICA

wprowadzaniu rozwiązań ekologicznych w ich własnych gospodarstwach domowych.

Bezpiecznej i ekologicznej drodze do szkoły służy szkolny autobus elektryczny. Pojazd ładowany jest energią z farmy fotowoltaicznej, znajdującej się obok Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pałacznicy.

Wizytówką Pałacznicy jest Centrum Rozwoju Społecznego. Największa inwestycja w histo-

FOT. UG PAŁACZYNICA

rii gminy! Centrum jest zeroemisyjne. Co to znaczy? Wybudowano go w technologii pasywnej: budynek jest zasilany w 100 proc. przez odnawialne źródła energii. Głównym źródłem ciepła jest pompa ciepła, przy czym budynek jest wyposażony w system wentylacji mechanicznej oraz automatyczny system zarządzania. Dodatkowo energia elektryczna dostarczana jest ze zlokalizowanej nieopodal instalacji fotowoltaicznej.

W Centrum Rozwoju Społecznego koncentruje się sportowo-kulturalne życie mieszkańców Gminy Pałacznica. Inwestycja objęła pełnowymiarową halę sportową, aulę koncertową, siłownię oraz zaplecze socjalno-sanitarne. Hala sportowa spełnia wszystkie wymogi, stawiane dla boisk do piłki ręcznej, koszykówki i siatkówki. Aula koncertowa, przeznaczona dla uczniów Szkoły Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Pałacznicy, pełni także funkcję auli ogólnodostępnej, gdzie prowadzone będą m.in. prelekcje, wykłady i warsztaty. Oprócz tego, obiekt wyposażony jest

w sale do ćwiczeń, zarówno ogólnorozwojowych, takich jak siłownia czy fitness, jak i rehabilitacyjnych. W kompleksie znalazło się też miejsce dla przedsiębiorców prowadzących małe firmy, tzw. coworkingowe, którym nie opłaca się wynajmować osobnych lokali. Tu, zamiast w domu, będą mogli znaleźć przyjazną przestrzeń do pracy i spotkań. Zagospodarowano także teren wokół Centrum.

To nie wszystko! Zainicjowano pierwszy w historii gminy Pałacznica projekt badawczo-rozwojowy. Projekt „Inteligentne Centrum Zarządzania Energią w Gminie Pałacznica” polegał na wdrożeniu systemu służącego do kontrolowania i zarządzania energią w gminie. Monitorowano 10 budynków komunalnych oraz oświetlenie uliczne. Dzięki zbieraniu danych i monitorowaniu pracy urządzeń, zaoszczędzono pochodzącą z fotowoltaiki energię i usuwano awarie bez większych strat. System się sprawdził, planuje się więc jego uruchomienie we wszystkich budynkach komunalnych gminy.

GMINA EKOHERO DO 15 TYSIĘCY MIESZKAŃCÓW, II MIEJSCE

Iwanowice. Zielonym kolorem

Agnieszka Aulich
agnieszka.aulich@polskapress.pl

Nie bez przyczyny w herbie Gminy Iwanowice jest wypełniony kolorem krajobraz, a mottom przewodnim jest hasło: „Iwanowice - w zgodzie z naturą”.

Malowniczo położona gmina, przez którą przepływa rzeka Dłubnia, stara się dbać nie tylko o mieszkańców, ale także o środowisko naturalne.

W akcji „Posprzątaj z nami Gminę Iwanowice!” biorą udział mieszkańcy 23 sołectw (wszystkich w Gminie). Co roku, wiosną, mieszkańcy sprzątają swoje sołectwa, a druhowie OSP oczyszczają Dłubnię. Dzięki temu możliwa jest organizacja we wrześniu Ogólnopolskich Spływów Kajakowych Doliną Rzeki Dłubni. Impreza ta stała się bardzo popularna, a doceniono ją w konkursie „Turystyczne Skarby Małopolski” w kategorii „Wyjątkowe wydarzenie turystyczne”.

By nie marnować jedzenia, zgodnie z duchem Zero Waste, uruchomiono jadalnię. Każdy może się podzielić! Gmina wspiera pszczelarstwo; nie tylko stworzono 6 pa-

FOT. UG IWANOWICE

FOT. UG IWANOWICE

siek, ale przy mającym otworzyć wkrótce podwoje Dziennym Domu Pobytu Seniora będzie dostępna apiterapia. Dużym powodzeniem cieszą się

warsztaty edukacyjno-ekologiczne dla dzieci prowadzone przez pszczelarzy.

Oprócz wsparcia mieszkańców w wymianie pieców czy termomodernizacji, kluczowe proekologiczne inwestycje Gminy Iwanowice to m.in.: centra sportowo-rekreacyjne, zintegrowana sieć tras i ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych, łaźnia solankowa czy boiska i siłownie zewnętrzne.

W Gminie zbierają plastikowe nakrętki, a środki, uzyskane z recyklingu przekazują niepełnosprawnym dzieciom.

GMINA EKOHERO DO 15 TYSIĘCY MIESZKAŃCÓW, III MIEJSCE

Wielka Wieś. Od małego do dużego

Agnieszka Aulich
agnieszka.aulich@polskapress.pl

W gminie Wielka Wieś uważa się, i słusznie, że tylko ciągła, wytrwała praca na rzecz ekologii może przynieść efekty. Tu dzieje się dużo dobrego!

Wspólna akcja sprzątnięcia gminy, piknik ekologiczny „Graj w zielone”, obchody Europejskiego Zielonego Tygodnia czy instalacja „Zobacz, czym oddychasz”, to ledwie początek działań Gminy na rzecz przyrody.

Ciekawym pomysłem było utworzenie pracowni odnawialnych źródeł energii w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Modlnicy. Gmina Wielka Wieś - jako jedyna z powiatu krakowskiego - uzyskała dofinansowanie (niecałkowicie 75 tys. zł) na ten cel. Zielone serce szkoły, czyli pracownia OZE z interaktywnymi pomocami dydaktycznymi (zestawy do demonstracji praw fizyki, solarny konik polny, wiatrak do pomiaru siły wiatru, przepływu prądu, wody, nasłonecznienia, czy auto napędzane wodą), a także warsztaty wiedzy o odnawialnych źródłach energii, promują działania i postawy proekologiczne w codziennym życiu.

FOT. UG WIELKA WIEŚ

FOT. UG WIELKA WIEŚ

Dzięki działaniom Gminy została ograniczona niska emisja. Aby pomóc mieszkańcom dostać dofinansowanie do likwidacji wysokoemisyjnych pieców

w Gminie, działa zespół ekodradców, którzy pomagają w wypełnianiu i składaniu wniosków.

Duże środki przeznaczają się na inwestycje proekologiczne. Najważniejszym osiągnięciem tego roku jest wybudowanie sieci kanalizacji sanitarnej w Będkowicach. Tym samym proces kanalizacji został osiągnięty w całej gminie.

Dużym inwestycjom towarzyszą małe; centrum Modlniczki, stawy w Bęble i Czajowicach cieszą oko, dzięki temu, że Gmina zadbała o tereny zielone i rekreacyjne.

GMINA EKOHERO OD 15 DO 30 TYSIĘCY MIESZKAŃCÓW, I MIEJSCE

Gmina Tarnów. Oni już są eko!

Agnieszka Aulich
agnieszka.aulich@polskapress.pl

Gmina Tarnów dba o zieloną część naszego świata, ale inwestuje także z myślą o zdrowym życiu mieszkańców.

Tutaj od lat kładzie się duży nacisk i na ekologiczne, i na estetyczne aspekty codzienności. Jak? Choćby poprzez nasadzenie roślin miododajnych i łąk kwiatowych. Ukwiecane są m.in. centra wsi, skarpy, miejsca wzdłuż chodników i dróg.

„Sadzimy zieleni - warsztaty ekologiczne”, w ramach którego uczestnicy zasadzili kilka tysięcy roślin, w tym robinie akacjową, krokusy, tulipany oraz lipę Moltkego. Ważne są cele edukacyjne: uświadomienie młodzieży, iż estetyka otoczenia terenów publicznych to nasze wspólne dobro, o które należy dbać.

W Gminie Tarnów drzewa są ważne. Gmina opiekuje się starymi drzewami na zabytkowych cmentarzach wojennych, a także pielęgnuje drzewa - pomniki przyrody; jak choćby

FOT. PAWEŁ CHWAŁ

lipy, rosnące w Zawadzie wokół zabytkowego drewnianego kościoła, czy dęby w Błoniach i w Koszycach Wielkich.

Gmina od lat stara się realizować działania dla ochrony klimatu. Jednym z nich jest instalacja źródeł energii przyjaznych środowisku. Większość budyn-

ków użyteczności publicznej w Gminie Tarnów wyposażona jest w panele fotowoltaiczne i pompy ciepła. Samorząd, przy pomocy środków zewnętrznych, zainstalował nowe panele fotowoltaiczne na budynkach w Woli Rzędzińskiej, Zawadzie, Radlnej i Koszycach

FOT. GMINA TARNÓW

Małych. W ramach Projektu „Ekopartnerzy na rzecz słonecznej energii Małopolski” dostępne są kolejne moce energii ze słońca; panele zainstalowano dla Niepublicznego Przedszkola w Białej, Domu Kultury w Radlnej, szatni KS Koszyce Wielkie, Zespołu Szkół Publicznych

w Koszycach Wielkich, orliku w Tarnowcu, remizie w Woli Rzędzińskiej oraz Niepublicznego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Łękawce. Dzięki środkom z Polskiego Ładu zainstalowano panele fotowoltaiczne w Koszycach Małych oraz w Tarnowcu.

Bardzo potrzebne są dziś miejsca, w których mieszkańcy mogą zrelaksować się i zdrowo spędzić czas na łonie natury. Na terenie nowo tworzonego parku w Tarnowcu będą dostępne domki do apiterapii, zarówno dla najmłodszych, jak i najstarszych mieszkańców. Odpoczynek od stresu - bezcenny.

Budowa trzech tężni solankowych w miejscowościach: Wola Rzędzińska, Koszyce Wielkie oraz Tarnowiec jest zgodnym z ekologią sposobem na poprawę zdrowia. Tężnia to drewniana budowla z gałązkami tarniny. Pierwotnie służyła do zagęszczania solanki w toku produkcji soli konsumpcyjnej oraz leczniczej. Dzięki temu odkryto jej walory lecznicze; powietrze wokół nasycone jest aerozolem z solanki, która obciekając po elementach budowli, ulega naturalnemu odparowaniu. Mikroklimat wytwarzany przez tężnię jest zbliżony do tego, którego zażywa się podczas nadmorskich podróży. Godzinny spacer przy tężni solankowej to dawka jodu, która odpowiada trzem dniom spędzonym nad morzem!

GMINA EKOHERO OD 15 DO 30 TYSIĘCY MIESZKAŃCÓW, II MIEJSCE

Czarny Dunajec. Unikalny ekosystem

Agnieszka Aulich
agnieszka.aulich@polskapress.pl

Działania proekologiczne stanowią ważny element rozwoju Gminy Czarny Dunajec.

Jako najmłodsza gmina uzdrowska w Polsce pilnie strzegą swoich zalet: unikalnego ekosystemu z bogatymi złożami borowiny, przyrody i krajobrazu. Stawiają na rozwój infrastruktury rowerowej i rekreacyjnej, promującej zdrowy i aktywny sposób styl życia.

Długość tras rowerowych w Gminie Czarny Dunajec wynosi ponad 70 km i jest stale rozbudowywana. Przyniosło to ogromny rozwój turystyki rowerowej. Powstają edukacyjne ścieżki pieszo-rowerowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą, m.in. miejscami postojowymi, wiatami ogniskowymi, lunetami obserwacyjnymi, tablicami informacyjno-edukacyjnymi, stacjami napraw i ładowania rowerów elektrycznych. Zakończono budowę ścieżki pieszo-rowerowej, biegnącej przez „żywe bobrowiska” na obszarze Torfowisk Orawsko-Nowotarskich. Obecnie trwa budowa tarasu widokowego przy Sanktuarium bł.

FOT. UG CZARNY DUNAJEC

FOT. UG CZARNY DUNAJEC

kardynała Stefana Wyszyńskiego na Bachledówce.

Odrestaurowano zabytkowy budynek dawnej stacji PKP w Podczerwonem i rozpoczęto

również prace nad odrestaurowaniem zabytkowej Stacji PKP w Czarnym Dunajcu, która znajduje się przy popularnej transgranicznej trasie rowerowej.

Gmina aktywnie promuje innowacyjne pomysły ochrony środowiska i ekologii. Wspólnie z partnerem słowackim utworzono multimedialne Centrum Promocji i Ochrony Torfowisk w Chochołowie. Nowoczesna ekspozycja przybliży największą atrakcję geologiczną gminy, czyli torfowiska wysokie - najwyższe położone geograficznie torfowiska w Europie.

GMINA EKOHERO OD 15 DO 30 TYSIĘCY MIESZKAŃCÓW, III MIEJSCE

Żabno. Promują ekologię w parkach

Agnieszka Aulich
agnieszka.aulich@polskapress.pl

Gmina Żabno, to miejsce, w którym warto i mieszkać, i spędzać czas wolny.

Ten rok był wyjątkowy dla Gminy Żabno. Mieszkańcy otrzymali tereny rekreacyjne w nowej odsłonie. „Zielone” inwestycje już działają.

U progu lata, w czerwcu 2023 r., podczas pikniku ekologicznego, uroczysto otwarto park przy ul. Wypiańskiego. W trosce o rozwój społeczny i ekologiczny, Gmina Żabno postarała się o rewitalizację terenu dawnej wsi Konary (włączonej obecnie w obszar miasta) i tak powstało to uroczne miejsce.

Teraz widać efekty pracy: piękna sceneria parku wraz siłownią plenerową, sceną i widownią, pomostami spacerowymi, kwiatowymi łąkami, kopcem, pergolami, ogrodem doświadczeń oraz placami zabaw. Można pospacerować, bawić się, relaksować w otoczeniu przyrody.

Symbolicznego otwarcia parku dokonali najmłodszy mieszkańcy gminy; w górę poszybowały balony! Przy sto-

FOT. UMIG ŻABNO

FOT. UMIG ŻABNO

iskach promujących tematykę ekologiczną, można było dowiedzieć się pożytecznych rzeczy, a dzięki animacjom dla dzieci - dobrze się bawić.

Także przy ul. Św. Jana w Żabnie - w otoczeniu zieleni i wody - stworzono miejsce z myślą o mieszkańcach. Ławeczki, pomost, skatepark, to przestrzeń rekreacyjna i integracyjna dla lokalnej społeczności.

A to nie wszystko. Znajdujący się w centrum Niecieczy staw przeszedł metamorfozę. Wyczyszczono i pogłębiono dno, wzmocniono ściany zbiornika, a także wykonano ogrodzenie oraz nawierzchnię wokół stawu. W Gminie Żabno troska o ekologię idzie w parze z rozwojem lokalnej świadomości.

GMINA EKOHERO POWYŻEJ 30 TYSIĘCY MIESZKAŃCÓW, I MIEJSCE

Tarnów. Działaj lokalnie, myśl globalnie

Agnieszka Aulich
agnieszka.aulich@polskapress.pl

W Tarnowie wytrwale dążą do tego, by być dobrym i zdrowym miejscem do życia, a proekologiczne działania przynoszą liczne sukcesy.

W ciągu kilku lat w Tarnowie udało się zbudować wysoką świadomość ekologiczną lokalnej społeczności. Miasto mocno stawia na edukację, działając w trosce o środowisko. Dość powiedzieć, że działania proekologiczne są największe w historii Tarnowa.

Długo by wliczać; niezliczona ilość warsztatów ekologicznych w placówkach oświatowych, wycieczki edukacyjne oraz spacerki po okolicy, by poznać przyrodę, happeningi, czy akcje i konkursy, organizowane w przedszkolach i szkołach. Przykładowo, w szkołach ponadpodstawowych zorganizowano zajęcia edukacyjne, dotyczące oszczędzania energii i wody, zero waste, segregacji odpadów wraz z zasadą 4R i żywności ekologicznej.

FOT. UM TARNÓW

Uczniowie brali udział w akcji „Posprzątajmy razem Tarnów”. Zebrano ponad 0,5 tony odpadów, pochodzących z nielegalnych wysypisk. Zebrano także 7 428 kg zużytych baterii.

Dzięki kampanii „Zieleń miejska w Tarnowie sprzyja kli-

matowi”, w szkołach i przedszkolach jest zielono: dla szkół i przedszkoli zakupiono 768 zielonych roślin doniczkowych. Posadzono też drzewa na terenie kilku placówek oświatowych.

Mieszkańcy Tarnowa polubili ekoinicjatywy. Przykładem choćby bardzo popularny kon-

FOT. UM TARNÓW

kurs na najpiękniejszy ogród i balkon „Zielony Tarnów”, dzięki temu nie tylko zyskujemy estetyczne otoczenie; zaktywizowało to mieszkańców do większej troski o środowisko naturalne. Przede wszystkim jednak udało się stworzyć poczucie współodpo-

wiedzialności za swoje najbliższe otoczenie.

W ramach II Małopolskiego Dnia dla Klimatu w Tarnowie, w zamian za zużyte baterie, rozdano kilkaset sadzonek drzew i krzewów ozdobnych (zdjęcie powyżej). Dzięki akcji ekologicznej „Zbiórka opakowań pla-

stikowych” udało się zebrać 4 140 kg opakowań z tworzyw sztucznych, które zostaną przetworzone. W ramach akcji ekologicznej „Zbieram, segreguję, odzyskuję” udało się zebrać 2 570 kg makulatury. Przeprowadzono kampanię edukacyjno-informacyjną pod hasłem „W trosce o klimat i przyrodę - oszczędzam wodę!”.

Postawiono na komunikacyjną transformację. W Tarnowie przykłada się wielką wagę do stworzenia priorytetu dla proekologicznych form transportu, takich jak kolej, komunikacja miejska czy rowery. Miejską komunikację publiczną obsługują autobusy, spełniające najwyższe normy emisji zanieczyszczeń. Miasto zapewnia mieszkańcom dogodne parkingi w systemie Park & Ride: są to darmowe parkingi dla samochodów osobowych i autokarów. Stworzono doskonale funkcjonującą integrację elektroniczną komunikacji miejskiej i pociągów PKP. Mało tego, na ekranie każdego autobusu prezentowana jest dostępność rowerów miejskich na najbliższej stacji rowerowej.

GMINA EKOHERO POWYŻEJ 30 TYSIĘCY MIESZKAŃCÓW, II MIEJSCE

Myślenice. Są po stronie natury

Agnieszka Aulich
agnieszka.aulich@polskapress.pl

Działania na rzecz klimatu Gminy Myślenice przynoszą efekty. Zostały zauważone także przez kapitułę konkursu EkoHero Małopolski.

Gmina Myślenice aktywnie włącza się w promocję ekologicznych rozwiązań. Nie sposób nie zauważyć, że najnowsze inwestycje wpłynęły na poprawę jakości życia mieszkańców.

W ostatnich latach przeprowadzono Myślenicki Program Wymiany Pieców (koszt niebagatelny: 3,5 mln zł z budżetu gminy), z czego udało się wymienić 506 starych instalacji. Ekodoradcy służą wsparciem i pomagają w procedurach. Warto podkreślić, że Gmina Myślenice zajmuje czołowe miejsce w Małopolsce pod względem liczby złożonych wniosków do programu „Czyste Powietrze”. Rozpoczęto termomodernizację 4 szkół podstawowych: w Szkole Podstawowej nr 3 w Myślenicach, w Droginie, Zasaniu i w Porębie.

Gmina Myślenice potrafi zmobilizować lokalną społeczność do działań na rzecz przyrody. Konkurs „Posprzątajmy

FOT. UMIG MYŚLENICE

FOT. UMIG MYŚLENICE

najbliższe otoczenie” przyniósł wymierny efekt w postaci zebrania prawie 6 ton odpadów.

Wielkim powodzeniem cieszy się też coroczny Piknik Eko-

logiczny. Mieszkańcy mogą wymienić odpady na sadzonki. Efekt? Udało się zgromadzić 6 480 kg makulatury, 6 200 kg elektroniki, 3 220 kg zakrętek, 1,460 kg baterii, 360 kg puszek i 480 kg butelek PET.

Gmina Myślenice myśli także o najmłodszych, inwestując w edukację ekologiczną. W SP nr 2 powstała ekopracownia o tematyce odnawialnych źródeł energii. Liczne warsztaty, ekospektakle, akcje promocyjno-edukacyjne, pikniki, konkursy, uczą jak być „eko” od najmłodszych lat.

GMINA EKOHERO POWYŻEJ 30 TYSIĘCY MIESZKAŃCÓW, III MIEJSCE

Miasto Kraków. Nowe standardy

Agnieszka Aulich
agnieszka.aulich@polskapress.pl

Gmina Miejska Kraków już od wielu lat działa na rzecz ekologii, wychodząc naprzeciw rosnącym oczekiwaniom krakowian.

Najbardziej znanym aspektem proklimatycznej i prośrodowiskowej polityki Krakowa są wysiłki o czyste powietrze, dające już wymierne efekty. To tylko fragment z całego spektrum działań, podejmowanych przez Miasto w dążeniu do osiągnięcia neutralności klimatycznej.

Wielkim wydarzeniem dla mieszkańców Grodu Krakowa było powstanie parku im. Wisławy Szymborskiej. 2 lipca 2023 r., w setne urodziny poetki, park jej imienia został oficjalnie otwarty. W sercu miasta, w miejscu dawnego parkingu, powstała tak oczekiwana enklawa przyrody. Zamiast asfaltu i kurzu, mieszkańcy zyskali zieleni, a poetka niezwykle, zielony pomnik. Zrobiło się kolorowo: na odwiedzających park czeka ponad 1600 kwitnących krzewów, 18 500 bylin oraz 70 800 różnorodnych cebul. Zieleń wyższą reprezentuje 125

FOT. ANNA KACZMARZ

FOT. KCEKP. WOJNAROWSKI

drzew. Mieszkańcy bardzo zabiegali o ten projekt; tym bardziej cieszy, że zdegradowana przestrzeń stała się zieloną enklawą bioróżnorodności.

Dzięki realizacji projektu „Zielona Krupnicza” w ścisłym centrum Krakowa zrewitalizowano ul. Krupniczą; powstała przestrzeń typu woonef: z uspokojonym ruchem (priorytetem jest tutaj bezpieczeństwo pieszych), przy jednoczesnym zachowaniu komunikacji samochodowej.

„Edukacja - współpraca - inspiracja” to hasło Krakowskiego Centrum Edukacji Klimatycznej, otwartego w tym roku jako wspólna przestrzeń dla kształcenia młodych pokoleń w duchu wysokiej świadomości ekologicznej.

FIRMA EKOHERO, I MIEJSCE

OTCF S.A. Ubrania żyją dłużej

Agnieszka Aulich
agnieszka.aulich@polskapress.pl

Firma OTCF S.A., właściciel marki 4F, z powodzeniem realizuje innowacyjny projekt drugiego życia odzieży.

Wpływ branży tekstylnej i odzieżowej na środowisko jest niebagatelny. Co robić, aby chronić przyrodę i jej zasoby? Powstał pionierski projekt Wear_Fair, realizowany we współpracy spółki OTCF (właściciela m.in. marki 4F) i Ubrania Do Oddania - zbierania, odnawiania i wprowadzania tekstyliów do ponownej sprzedaży.

Wspólnie stworzono cyrkularną zmianę, udowadniając tym samym, że drugi obieg w marce modowej ma sens, a dla klientów odpowiednio przygotowana odzież używana może stanowić atrakcyjną alternatywę w salonach marki.

Program Wear_Fair został ogłoszony 19 stycznia 2022 r. Od początku projekt wspiera ambasadorka marki 4F Anna Lewandowska. W ramach promocji powstała akcja edukacyjna,

FOT. OTCF S.A.

podczas której udostępnione zostały specjalne kartony, do których mieszkańcy miasta mogli oddać niepotrzebne ubrania. Pudełka pojawiły się - na początek - w sześciu najpopularniejszych miejscach stolicy. To krok mający uświadomić ludziom, jak proste może być wzięcie udziału

w akcji. To także początek nowego nawyku gospodarowania niepotrzebnymi już ubraniami w sposób racjonalny i systemowy. Popularyzacji inicjatywy Wear_Fair służy także intensywna kampania w mediach społecznościowych, jak współpraca ze znanymi influencer-

FOT. OTCF S.A.

kami, które, wraz z ambasadorami marki 4F promują modę cyrkularną.

Pierwszym etapem kampanii było uruchomienie stref Wear_Fair w kilku sklepach 4F w całej Polsce, w których klienci mogą oddać używaną odzież. Podkreślmy, odzież dowolnej

marki, nie tylko 4F. Można tam także kupić używane elementy garderoby, jak i dowiedzieć się więcej o samym projekcie i wpływie branży odzieżowej na środowisko. Akcja motywuje do przyniesienia odzieży. Jak?

Za każdy zebrany kilogram odzieży 4F przekazuje 1 zł

na rzecz Fundacji 4F Pomaga. Z kolei klienci przekazujący odzież mogą skorzystać ze zniżki na używane ubrania dostępne w strefie Wear_Fair. Co ważne, ubrania można przekazać także bez wizyty w sklepie, zamawiając kuriera do domu.

Jak to działa? Tylko w październiku w dwóch salonach 4F (m.in. CH Bonarka City Center w Krakowie) wprowadzono 250 sztuk naprawionych ubrań w widoczny sposób, z metką „Nie szukaj dziury w całym”. W kolejce czekają już kolejne ubrania, które zostaną zreperowane.

Punkty zbiórki ubrań znajdują się w 233 sklepach 4F w całej Polsce. Dzięki możliwościom, jakie dają nam nowoczesne technologie, m.in. w krakowskim CH Bonarka City Center stanęły Ubraniomaty. Są to urządzenia, w których klienci mogą zawiązać niepotrzebne ubrania.

Dzięki projektowi Wear_Fair zebrano ponad 15 731,08 kg ubrań. Łącznie naprawiono i wprowadzono do drugiego obiegu 2 683 sztuki ubrań z metką Repaired, z czego klienci kupili 2 330 sztuk.

FIRMA EKOHERO, II MIEJSCE

TreECO. Weź papier zamiast plastiku

Agnieszka Aulich
agnieszka.aulich@polskapress.pl

Wiedzą, co zrobić, żeby zrezygnować z plastiku. Pracują nad tym od kilkunastu lat.

Firma TreECO od prawie 15 lat propaguje ekologiczne podejście do świata, proponując zrezygnowanie z zaśmiecania naszej planety plastikami.

W trosce o środowisko mocno stawiają na naturalne pakowanie. Czyli? TreECO, jako producent wypełniaczy do paczek, dostarcza ekologiczne systemy wypełnień paczek kurierskich. Do wypełniania paczek używają papieru. To wypracowany przez nich standard w branży e-commerce.

Papier jest jednym z najbardziej ekologicznych produktów, wytwarzanych z zasobów odnawialnych. Papier pochodzi z natury i do natury wraca. Jest recyklingowalny i całkowicie biodegradowalny. Papier wyprodukowany z włókien celulozowych, czyli drzew czy trawy, można przetwarzać aż do siedmiu razy, a następnie wraca on do natury, używając glebę.

W czasach kryzysu klimatycznego, chcąc ograniczyć ślad

FOT. PP. TOMASZ HYNON

optymalne rozwiązania. Papier TreECO jest wytrzymały i posiada doskonałe właściwości amortyzujące. Jest więc doskonałym zamiennikiem dla folii i racjonalnym wyborem dla przedsiębiorców i firm.

Sama firma TreECO chętnie bierze udział w lokalnych i ogólnopolskich inicjatywach na rzecz ochrony środowiska, przykładowo: sadzą las.

Co istotne, produkty TreECO szczytują się certyfikatem FSC®, czyli odpowiedzialnego gospodarowania zasobami leśnymi świata.

FIRMA EKOHERO, III MIEJSCE

Tymbark-MWS Sp. z o.o. Naturalnie i czysto

Agnieszka Aulich
agnieszka.aulich@polskapress.pl

Kto nie zna soków z Tymbar-ku? Firma dba nie tylko, by napoje były zdrowe, ale by produkować je w zgodzie ze środowiskiem naturalnym.

Tymbark to marka z tradycjami. Pracownicy zakładu to głównie mieszkańcy okolicy.

Zakład działa w oparciu o lokalne surowce, głównie jabłka, ale też owoce miękkie. Produkcja odbywa się przez cały rok. Przetwarzaniu owoców i warzyw towarzyszy powstawanie ścieków. Jak firma sobie z tym radzi?

Tymbark posiada własną przykładową oczyszczalnię ścieków, która oczyszcza także ścieki komunalne gminy Tymbark, a także ścieki przemysłowe lokalnej mleczarni. Tu firma realizuje w stu procentach tak ważną dla ochrony środowiska gospodarkę obiegu zamkniętego. Jak? W procesie oczyszczania ścieków powstaje biogaz. Za pomocą układu kogeneracyjnego powstały biogaz i gaz ziemny są przekształcane w energię elektryczną zasilającą zakład. Zakład w Tymbar-ku jest zasilany także energią elektryczną z własnej

FOT. TYMBARK-MWS SP. Z O.O.

FOT. TYMBARK-MWS SP. Z O.O.

przykładowej farmy fotowoltaicznej o mocy 1MW.

To nie wszystko. Prowadzone są intensywne prace badawczo-rozwojowe nad biolo-

gicznym oczyszczaniem ścieków komunalnych i przemysłowych, tak aby była możliwość ponownego wykorzystania dobrej jakości wody oczyszczonej w obiegu zamkniętym do celów nietechnologicznych oraz zwiększenia produkcji biogazu. W pracach nad projektem biorą udział naukowcy z krakowskich uczelni wyższych.

Zakład w Tymbar-ku jest wzorcowym przykładem symbiozy gospodarczej i wdrożenia modelu biznesowego przyjaznego dla środowiska naturalnego.

EKOINICJATYWA, I MIEJSCE

Worki sztuki. Twórczo i pożytecznie

Agnieszka Aulich
agnieszka.aulich@polskapress.pl

Tego jeszcze w Tarnowie nie było! Uczniowie Szkoły Szczepanika szyją torby na owoce i warzywa z firanek, a potem rozdają je mieszkańcom.

Innowacyjna kampania ekologiczna „Worki sztuki”, której pomysłodawcą jest Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Tarnowie, propaguje ideę Zero Waste i eliminowania użycia plastiku. To doskonała promocja twórczych metod wykorzystywania materiałów nadających się do recyklingu i przeciwdziałanie dewastacji środowiska.

Jak to działa? Kreatywni uczniowie tarnowskiej Szkoły Szczepanika (uczący się na co dzień w klasach przemysłu mody) szyją dla mieszkańców Tarnowa ekoworeczki wielokrotnego użytku na warzywa i owoce. Powstają one ze zużytych, niepotrzebnych mieszkańcom firanek, które zbierane są podczas specjalnych zbiórek. Stosowanie takich ekoworecz-

FOT. PAULINA MARCINEK-KOZIOL

ków w codziennym życiu, podczas zakupów, ograniczy zużycie tzw. reklamówek - plastikowych torebek jednorazowych.

Inicjator akcji, MPEC, chce zachęcić mieszkańców do tego, by podczas zakupów owoców i warzyw zrezygnowali z plastikowych reklamówek, a wzięli

ze sobą do sklepu ekotorbę. Jak mówi Beata Jagoda, wiceprezes MPEC, „każdy z nas może dodać cegiełkę do tej wyjątkowej inicjatywy tarnowskiej młodzieży, mając na uwadze troskę o środowisko naturalne. To także jest celem nadrzędnym MPEC Tarnów”.

FOT. PAULINA MARCINEK-KOZIOL

Akcja „Worki sztuki” promuje także twórcze podejście do dalszego przetwarzania odpadów, czyli idei Zero Waste. - Jestem przekonany, że uczniowie Szkoły Szczepanika swoim zaangażowaniem zainspirują wszystkich, aby nadawać rzeczom drugie życie i nie marno-

wać tego, co można powtórnie przetworzyć. Kampania ma wiele wymiarów. Uczniowie rozwijając swoje umiejętności w projektowaniu i szyciu, robią jednocześnie coś pożytecznego dla środowiska - zauważa Sławomir Sus, dyrektor Szkoły Szczepanika w Tarnowie.

W sumie uszytych zostanie co najmniej 1 330 woreczków, na co potrzeba prawie 500 m kw. firanek. Liczba 1330 nie jest przypadkowa - jest to rok lokacji Tarnowa. Woreczki zostaną rozdane mieszkańcom 7 marca 2024 roku, w 694. urodziny miasta Tarnowa.

EKOINICJATYWA, II MIEJSCE

Beskidzki Klimatyzator. Dla nas i przyrody

Agnieszka Aulich
agnieszka.aulich@polskapress.pl

Zachęcają do poznania i szanowania otaczającej nas przyrody. Trafiają z przekazem i do dzieci, i do dorosłych.

Co się kryje pod nazwą Beskidzki Klimatyzator? To moc wydarzeń o charakterze proekologicznym, które przyciągnęły tłumy zainteresowanych. Zorganizowali je Fundacja Dzikie Projekt i Powiat Gorlicki.

Beskidzki Klimatyzator 2023 to festiwal przyrodniczy, mający na celu ukazanie przyrody z innej, często nieznanej perspektywy, ale również podniesienie świadomości na temat zagrożonych gatunków zwierząt i roślin oraz zmian klimatu.

Podczas czterodniowego wydarzenia mieszkańcom Beskidu Niskiego, a także odwiedzającym nasz region turystom przybliżony został fascynujący świat zwierząt i roślin żyjących blisko nas. Spacer ornitologiczny, podczas którego odkrywano ptaki i ich miejsca bytowania w gorlickim parku, to jedna z wielu propozycji.

Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty

FOT. LECH KLIMEK

FOT. LECH KLIMEK

budowy budek lęgowych; nie tylko dla ptaków, ale też dla nietoperzy i dla jeży. Prelegentami byli pasjonaci przyrody, a warsztaty „Zostań tropiciele-

lem” przyciągnęły najmłodszych uczestników wydarzenia.

To nie wszystko! Były ekologiczne warsztaty przygotowania ekostodczy bez cukru (foodmiles), przeprowadzono także warsztaty przyrodniczo-artystyczne, za inspirację których posłużyła „Dzika książka o dzikach”, a prowadziła je sama autorka. Odbył się pokaz arborystyczny wraz z warsztatami dendrologiczno-wspinaczkowymi.

Stworzono też przyrodniczą grę terenową typu geocaching po najpiękniejszych zakątkach Beskidu Niskiego.

EKOINICJATYWA, III MIEJSCE

Na ratunek owadom. Działają wspólnie!

Agnieszka Aulich
agnieszka.aulich@polskapress.pl

Pomagają, ratują, sprzątają, chronią pszczoły, a nawet... biegają. Kto? Strażacy z Olszowic!

Ochotnicza Straż Pożarna w Olszowicach angażuje się w wiele najróżniejszych inicjatyw proekologicznych, które służą przeciwdziałaniu zmianom klimatu.

Jednym z wydarzeń było spotkanie ekologiczne przy Szkole Podstawowej w Olszowicach. Hasło przewodnie brzmiało: „Na ratunek owadom”. Dzieci były bardzo zaangażowane w całe ekologiczne przedsięwzięcie, ale warsztaty, oprócz charakteru edukacyjnego, były okazją do integracji mieszkańców Olszowic i całej świątynickiej gminy.

Nasi najmłodsi ekolodzy zbudowali domki dla pszczoł. Przy szkole zostały umieszczone dwa domki - hoteliki dla tych pożytecznych owadów zapylających rośliny.

Po części praktycznej, dzieci obejrzały przedstawienie o tematyce ekologicznej w wykonaniu aktorów Teatru KOKON z Krakowa.

FOT. UMIG ŚWIĄTNIKI GÓRNE

FOT. UMIG ŚWIĄTNIKI GÓRNE

Dzięki tworzeniu miniaturowego lasu leśna flora już nie ma tajemnic: z warsztatów „Las w słoiku” uczniowie dowiedzieli się, jak działa ekosystem.

Plogging - co to? W gminie Świątyniki Górne udało im się połączyć jogging ze sprzątaniami! W ramach ekologicznej akcji sprzątania gminy, do działania ruszyli zarówno dorośli, jak i dzieci z każdej miejscowości.

OSP Olszowice organizuje także co roku akcje informacyjne „STOP Wypalaniu Traw”, starając się przeciwdziałać szkodliwym praktykom.

Takie działania ekologiczne znakomicie wpisują się w zaangażowanie OSP Olszowice na rzecz lokalnej społeczności i ochrony środowiska.

Oto Ekobohaterzy Małopolski 2023

Agnieszka Aulich
agnieszka.aulich@polskapress.pl

Doceniamy wszelkie inicjatywy proekologiczne w naszym regionie. Wspólnie z Samorządem Województwa Małopolskiego zorganizowaliśmy 4. już edycję akcji EkoHero Małopolski 2023.

W uroczystej gali, która miała miejsce w Małopolskim Ogrodzie Sztuki w Krakowie, gościliśmy finalistów konkursu.

Plebiscyt EkoHero Małopolski ma służyć promocji i edukacji ekologii. Upowszechniamy,

promujemy i nagradzamy proekologiczne inicjatywy i aktywności. Uroczystą galę otworzył redaktor naczelny „Gazety Krakowskiej” i „Dziennika Polskiego”, Maciej Kwaśniewski, mówiąc: Małopolska jest wyjątkowym miejscem. Dbajmy o nie!

Zainteresowanie konkursem z roku na rok jest coraz większe. Wicemarszałek Województwa Małopolskiego Józef Gawron stwierdził, że efekty działań proekologicznych są widoczne na każdym kroku: z roku na rok wzrasta świadomość ekologiczna; czujemy się odpowiedzialni za naszą małą ojczyznę.

Ciekawymi pomysłami i działaniami wykazują się tak mieszkańcy, jak i przedsiębiorcy, a małopolskie gminy pokazują, że nie marnują czasu i aktywnie pracują nad proekologicznymi rozwiązaniami na swoim terenie.

Przypomnijmy, że Małopolska należy do krajowych liderów działań na rzecz poprawy jakości powietrza i klimatu. Wspólnie dążymy do tego, aby pomysły, zaprezentowane w plebiscytcie, stały się inspiracją dla kolejnych gmin, firm i mieszkańców Małopolski. Jeśli tak się stanie, wkrótce mamy szansę żyć w zdrowym, zielonym regionie.

Przedstawicielom Myślenic (Marii Gaczyńskiej i Dariuszowi Zborowskiemu) nagrody wręcza wicemarszałek Województwa Małopolskiego Józef Gawron

Gmina Wielka Wieś zwyciężyła w konkursie kolejny raz

Nagrodzono proekologiczne starania firmy Tymbark-MWS Sp. z o.o.

W imieniu Gminy Iwanowice nagrodę odbiera Paulina Czekaj

Wszystkim laureatom i uczestnikom Plebiscytu EkoHero 2023 serdecznie gratulujemy!

Kampania Beskidzki Klimatyzator odniosła wielki sukces